

Lovtidende A

2013

Udgivet den 28. juni 2013

24. juni 2013.

Nr. 772.

Bekendtgørelse af lov om valg til menighedsråd

Herved bekendtgøres lov om valg til menighedsråd, jf. lovbekendtgørelse nr. 145 af 24. februar 2012, med de ændringer, der følger af § 2 i lov nr. 347 af 3. april 2013.

Kapitel 1

Valg, valgret, valgbarhed

§ 1. Medlemmer af menighedsråd vælges for 4 år, regnet fra et kirkeårs begyndelse. Mandaterne bortfalder dog i intet tilfælde, før nyvalg har fundet sted.

Stk. 2. Ordinære valg foregår den 2. tirsdag i november måned.

Stk. 3. Oprettes nye menighedsråd i løbet af en valgperiode, gælder valget kun for resten af denne.

§ 2. Valgret har ethvert medlem af folkekirken, der er fyldt 18 år og har dansk indfødsret eller har haft fast bopæl i riget uafbrudt i et år forud for valgdagen.

Stk. 2. Valgmenighedsmedlemmer har ikke valgret til menighedsråd.

Stk. 3. Den, der er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne, jf. værgemålslovens § 6, har ikke valgret.

§ 3. Valgbar er enhver, som opfylder betingelserne i § 2 for valgret.

Stk. 2. Præster ansat i folkekirken er ikke valgbare.

Stk. 3. Kirkefunktionærer, der er omfattet af § 1, stk. 1, i lov om arbejdsgiveres pligt til at underrette lønmodtageren om vilkårene for ansættelsesforholdet, er ikke valgbar til menighedsrådet i den menighedsrådsreds, hvor de har tjenestested.

Stk. 4. Den, der ved endelig dom eller vedtagelse af bøde er straffet for en handling, der i almindeligt omdømme gør den pågældende uværdig til at være medlem af et menighedsråd, er ikke valgbar. Med straf sidestilles foranstaltninger efter straffelovens §§ 68-70.

Stk. 5. En strafbar handling kan ikke medføre tab af valgbarhed, når der på valgdagen er forløbet 3 år, efter at straffen eller foranstaltningen er udstået, ophævet, eftergivet eller bortfaldet. Er straffen ubetinget fængsel på over 6 måneder, eller er der idømt forvaring, er fristen dog 5 år. Ved betingede domme og bødestraffe regnes fristen fra datoen for den endelige dom eller bødens vedtagelse.

Stk. 6. Opstilling som kandidat til valget kan dog altid ske uanset indsigelse om manglende valgbarhed på grund af straf.

Stk. 7. Gør et medlem af det nyvalgte menighedsråd gældende, at en kandidat på grund af straf ikke er valgbar, afgør menighedsrådet valgbarhedsspørgsmålet.

Stk. 8. Indsigelse mod en valgt kandidats valgbarhed på grund af straf skal fremsættes på menighedsrådets konstituerende møde, jf. lov om menighedsråd § 6.

Stk. 9. Indsigelse mod en stedfortræders valgbarhed på grund af straf skal fremsættes på det første møde i menighedsrådet, som stedfortræderen er indkaldt til.

Stk. 10. Bliver et medlem af menighedsrådet straffet, afgør menighedsrådet, om medlemmet som følge heraf har mistet sin valgbarhed.

Stk. 11. Menighedsrådets afgørelser efter stk. 7 og 10 kan indbringes for biskoppen, hvis afgørelse kan indbringes for ministeren for ligestilling og kirke.

Stk. 12. Anke af en afgørelse i medfør af stk. 7 og 10 har opsættende virkning. Anke kan ikke finde sted senere end 14 dage efter, at afgørelsen er meddelt klageren.

§ 3 a. Et valgt medlem af menighedsrådet, der har bragt sig i afgjort modsætning til folkekirken ved aktivt, vedholdende og offentligt at udbrede synspunkter, der er i åbenlys modstrid med folkekirkens lære, mister sin valgbarhed.

Stk. 2. Stiftsøvrigheden træffer afgørelse om valgbarhed efter stk. 1. Stiftsøvrighedens afgørelse kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 3. Tab af valgbarhed efter stk. 1 gælder for resten af valgperioden.

§ 4. Ingen kan udøve valgret uden at være optaget på en valgliste, jf. kapitel 3.

Stk. 2. De, der er optaget på valglisten, men ikke længere har bopæl i menighedsrådsredsen eller ikke er medlem af folkekirken, har ikke ret til at afgive stemme.

§ 5. En sognebåndsløser skal i forbindelse med sognebåndsløsningen vælge, om han eller hun vil udøve valgret i den menighedsrådsreds, hvor sognebåndsløseren bor, eller i en menighedsrådsreds, hvor sognebåndsløserpræsten er ansat. Sognebåndsløseren er kun valgbar i den menighedsrådsreds, hvor valgretten udøves.

Stk. 2. Dersom valgretten ønskes udøvet i en menighedsrådsreds, hvor sognebåndsløserpræsten er ansat, skal der i

forbindelse med sognebåndsløsningen gives meddelelse herom. Hvis sognebåndsløserpræsten er ansat i flere menighedsråds kredse, skal sognebåndsløseren tillige meddele, i hvilken af disse menighedsråds kredse valget ønskes udøvet. Hvis meddelelse ikke gives, udøver sognebåndsløseren sin valget i bopæls sognet.

Stk. 3. Det trufne valg er bindende, så længe sognebåndsløsningen består. Ministeren for ligestilling og kirke fastsætter nærmere regler for sognebåndsløseres optagelse på valglisten.

Stk. 4. Tilsvarende regler gælder for

- 1) personer, der i henhold til andre bestemmelser er henviset til en særlig menighed, og
- 2) personer, der flytter fra én menighedsråds kreds til en anden i samme pastorat.

Stk. 5. Præster har kun valget i den menighedsråds kreds, hvor de er ansat. Præster, der er ansat i flere menighedsråds kredse, kan vælge, i hvilken kreds de vil udøve deres valgret.

Stk. 6. Et medlem af folkekirken, der er bosat i et pastorat med flere sogne, kan vælge, i hvilken menighedsråds kreds i pastoratet medlemmet vil udøve valget til menighedsrådet. Medlemmet er kun valgbar i den menighedsråds kreds, hvor valget udføres.

Stk. 7. Ved oprettelse af nye flersognspastorater, flytning til flersognspastorater eller ændringer i flersognspastorater skal beslutningen om at udøve valget i et andet sogn end bopæls sognet meddeles til sognepræsten senest 4 uger efter oprettelsen af, flytningen til eller ændringen i pastoratet.

Stk. 8. Ministeren for ligestilling og kirke fastsætter nærmere regler om disse personers optagelse på valglisten.

Kapitel 2

Orienteringsmøder og valgbestyrelser

§ 5 a. Menighedsrådet afholder et offentligt møde senest 8 uger før valgdagen. På mødet redegøres for menighedsrådets arbejde i den forløbne periode og for kommende opgaver. Endvidere gennemgås reglerne for opstilling af kandidater.

§ 6. Valget forberedes og ledes i hver valgkreds af en valgbestyrelse, der består af 3 medlemmer valgt efter forholdstal af og blandt menighedsrådets medlemmer. Deles en menighedsråds kreds, vælger det hidtidige menighedsråd valgbestyrelsen for den nyoprettede kreds blandt dennes valgberettigede beboere. Valgbestyrelsen vælges på menighedsrådets konstituerende møde.

Stk. 2. Menighedsrådet vælger valgbestyrelsens formand blandt dens medlemmer.

Stk. 3. Valgbestyrelsens afgørelser kan indbringes for biskoppen, jf. § 30.

Stk. 4. Hvis der er færre end 3 medlemmer af menighedsrådet, vælges valgbestyrelsens manglende antal medlemmer af provstiudvalget blandt provstiudvalgets valgte medlemmer.

Kapitel 3

Valglisten

§ 7. Forud for hvert valg udarbejder valgbestyrelsen en valgliste over vælgerne i menighedsråds kredsen. Har flere sogne fælles menighedsråd, udarbejdes særskilt valgliste for hvert af de pågældende sogne.

Stk. 2. Valgliste udarbejdes ikke, såfremt afstemning bortfalder efter § 16.

§ 8. Vælgerne optages på valglisten i den menighedsråds kreds eller det sogn, hvor de har fast bopæl.

Stk. 2. På valglisten optages vælgere, der senest 11. -dagen før valget er flyttet til menighedsråds kredsen, og som senest på denne dag har anmeldt dette til kommunens folkeregister.

Stk. 3. Vælgere, der senest 11. -dagen før valget er flyttet fra én bopæl til en anden inden for samme menighedsråds kreds, og som senest denne dag har anmeldt dette til kommunens folkeregister, skal optages på valglisten under den nye bopæl.

Stk. 4. Vælgere, der senere end 11. -dagen før valgdagen er flyttet fra en bopæl til en anden inden for samme menighedsråds kreds, eller som senere end denne dag har anmeldt flytningen til kommunens folkeregister, skal forblive optaget på valglisten under den hidtidige bopæl.

Stk. 5. Valglisten udarbejdes på grundlag af oplysningerne i Det Centrale Personregister (CPR).

Stk. 6. Ministeren for ligestilling og kirke fastsætter nærmere regler om udarbejdelse af valglisten samt disses indretning, herunder om udfærdigelse af elektronisk berigtigede valgliste og elektronisk afkrydsning af valglisten.

§ 9. Når valglisten er udarbejdet, udsendes der på valgbestyrelsens foranstaltning valgkort til de vælgere, der er opført på valglisten. Valgkortet skal indeholde oplysning om vælgernes navn og adresse, nummer på valglisten samt angivelse af afstemningsstedets beliggenhed og dato og tid for afstemningen.

Stk. 2. Ministeren for ligestilling og kirke fastsætter regler for, hvornår valgkort skal udsendes.

§ 10. Senest 10 dage før valget bekendtgør valgbestyrelsen i de stedlige dagblade eller lokalaviser, at der vil blive udsendt valgkort til vælgerne. Bekendtgørelsen skal indeholde en opfordring til personer, der mener sig berettiget til at afgive stemme, men som ikke modtager valgkort, samt personer, som fejlagtigt modtager valgkort eller valgkort med fejlagtigt indhold, om at gøre indsigelse til valgbestyrelsen.

§ 11. Valgbestyrelsen behandler indsigelser efter § 10 hurtigst muligt. Såfremt indsigelsen tages til følge, foretages rettelse i valglisten, og der udsendes om nødvendigt nyt valgkort. Rettelser i valglisten kan foretages til og med valgdagen.

Kapitel 4

Kandidatlister m.v.

§ 12. Afstemningen sker i henhold til kandidatlister, på hvilke bestemte personer bringes i forslag til valg.

Stk. 2. Valgbestyrelsen udpeger to personer, der er bemyndiget til at modtage kandidatlisterne. Mindst en af de udpegede personer skal have bopæl i menighedsråds kredsen. Indlevering af lister kan tidligst ske kl. 19 syv uger før valgdagen og senest kl. 19 seks uger før valgdagen. Kandidatlister skal indleveres på en formular, der er godkendt af ministeren for ligestilling og kirke.

Stk. 3. Kandidatlisterne skal indeholde oplysning om kandidaternes navn, bopæl og personnummer. En kandidatliste kan indeholde færre navne end det antal medlemmer, der skal vælges. En kandidatliste kan indeholde dobbelt så mange navne som det antal medlemmer, der skal vælges. Intet navn må opføres på en kandidatliste uden vedkommendes samtykke, der skal foreligge skriftligt for valgbestyrelsen. Ingen kan opstilles på mere end én liste. Valgbestyrelsen kan ikke slette nogen af listen, fordi vedkommende er straffet.

Stk. 4. Kandidatlisterne skal være underskrevet af mindst 5 og højst 15 vælgere som stillere. Ingen kan være stiller for mere end én kandidatliste eller for en liste, hvorpå den pågældende selv er opført. Anmeldelsen af kandidatlisten skal indeholde oplysning om hver enkelt stillers navn, bopæl og personnummer og om, hvem valgbestyrelsen kan rette henvendelse til vedrørende listen.

Stk. 5. Den, der indleverer kandidatlisten, har ret til på en medbragt genpart af listen at få kvittering af den modtagelsesberettigede person, jf. stk. 2, for, at listen er indleveret, og hvornår dette er sket.

§ 13. Valgbestyrelsen giver senest 5 uger før valgdagen meddelelse om eventuelle mangler ved listen. Disse mangler kan herefter afhjælpes indtil kl. 19 fire uger før valgdagen.

§ 14. Kandidatlister kan anmeldes at ville støtte hinanden (liste forbund). Anmeldelse herom skal ske skriftligt senest kl. 19 fire uger før valgdagen og være tiltrådt ved underskrift af samtlige kandidater, som er opført på de kandidatlister, imellem hvilke liste forbund indgås. Anmeldelsen skal endvidere være tiltrådt ved underskrift af de samme stillere, som har underskrevet de pågældende kandidatlister. Stillere og kandidater kan dog give skriftlig fuldmagt til en eller flere stillere til at anmelde liste forbund. Fuldmagten vedlægges anmeldelsen.

§ 15. Kandidatlisterne samt oplysning om anmeldte liste forbund bekendtgøres af valgbestyrelsen senest 3 uger før valgdagen.

§ 16. Foreligger der kl. 19 fire uger før valgdagen kun 1 gyldig kandidatliste, aflyser valgbestyrelsen afstemningen, og der gives stillerne adgang til senest 1 uge før valgdagen at indlevere en særlig liste over de personer, der ønskes som stedfortrædere. I dette tilfælde kan stedfortræderne anføres som personlige.

§ 17. Valgbestyrelsen udarbejder stemmesedler på grundlag af de indgivne kandidatlister.

§ 18. Ministeren for ligestilling og kirke fastsætter nærmere regler om kandidatlisters og stemmesedlers udarbejdelse og indretning.

Kapitel 5

Afstemning og opgørelse af valget

§ 19. Valgret udøves ved personligt møde på valgstedet, jf. dog kapitel 6 om brevstemmeafgivning. Stemmeafgivningen er skriftlig og hemmelig.

Stk. 2. Der kan afgives stemme enten på en liste som sådan eller på en af de personer, der er opført på listen.

§ 20. Valget opgøres som et forholdstalsvalg.

Stk. 2. De kandidater, der ikke erklæres for valgte, betragtes som stedfortrædere for de valgte på samme liste. Rækkefølgen blandt stedfortrædere bestemmes ved sideordnet opstilling af antallet af personlige stemmer og ved prioriteret opstilling ved summen af personlige stemmer og eventuelle resterende listestemmer. Ved stemmelighed afgøres rækkefølgen ved sideordnet opstilling ved lodtrækning og ved prioriteret opstilling ved placeringen på listen.

§ 21. Har flere sogne fælles menighedsråd, foretages valget selvstændigt og med særlige kandidatlister for hvert af sognene under ledelse af den fælles valgbestyrelse. Opgørelsen af valget foretages i hvert sogn for sig.

§ 22. En kort beretning om valget indføres i menighedsrådets beslutningsprotokol og underskrives af valgbestyrelsen. En udskrift af beslutningsprotokollen sendes snarest af valgbestyrelsens formand til biskoppen.

Stk. 2. Valgbestyrelsen underretter kandidaterne om valgets udfald og giver de valgte oplysning om det medlemsnummer, som vedkommende er valgt med.

Stk. 3. Alt valgmateriale, herunder ugyldige, ombyttede og ikke udleverede stemmesedler, afleveres af valgbestyrelsen til menighedsrådet i en indpakning, der er forseglet og forsynet med påskrift om indholdet. Straks efter klagefristens udløb, eller når endelig afgørelse af klage over valget foreligger, afleverer menighedsrådet valglister og valgkort til folkeregistret og tilintetgør den øvrige del af materialet.

§ 23. Fører det ordinære valg ikke til dannelse af et menighedsråd, udskrives der nyt valg. Fører nyvalget ikke til valg af nogen medlemmer, mister menigheden sin indstillingsret ved præstevalg. Biskoppen beslutter, hvilket andet menighedsråd der skal varetage menighedsrådets funktioner i valgperioden.

Stk. 2. Fører det ordinære valg ikke til dannelse af et fuldtalligt menighedsråd, beslutter biskoppen om

- 1) menighedsrådet skal dannes af de valgte medlemmer og præsten eller præsterne, eller
- 2) der skal udskrives udfyldningsvalg.

Stk. 3. Fører nyvalg eller udfyldningsvalg ikke til dannelsen af et fuldtalligt menighedsråd, beslutter biskoppen om

- 1) menighedsrådet skal dannes af de valgte medlemmer og præsten eller præsterne, eller

- 2) menighedsrådets funktioner skal varetages af et andet menighedsråd i valgperioden.

Stk. 4. Hvis menighedsrådets funktioner henlægges til et andet menighedsråd efter stk. 3, nr. 2, tiltræder de valgte medlemmer og præsten eller præsterne det pågældende menighedsråd som medlemmer for denne valgperiode.

Stk. 5. Fører to på hinanden følgende ordinære valg ikke til dannelsen af et fuldtalligt menighedsråd, indstiller biskoppen til ministeren for ligestilling og kirke, hvorvidt menighedsråds kredsen skal lægges sammen med en anden menighedsråds kreds.

§ 24. Ministeren for ligestilling og kirke fastsætter nærmere regler for valgets foretagelse og opgørelse, herunder om indberetning om de opstillede kandidater og om valgets resultat.

Kapitel 6

Brevstemmeafgivning

§ 25. Vælgere, der er forhindret i at møde frem på afstemningsstedet i det tidsrum, afstemningen finder sted, kan afgive brevstemme efter reglerne i §§ 26-29.

§ 26. Vælgere, der opholder sig her i landet, kan brevstemme på et hvilket som helst folkeregister.

Stk. 2. Vælgere, der er indlagt på eller optaget i følgende institutioner, boformer m.v., kan brevstemme i institutionen, boformen m.v.:

- 1) Sygehuse.
- 2) Plejehjem og beskyttede boliger, der drives efter reglerne i lov om social service.
- 3) Boformer for voksne tilvejebragt efter reglerne i lov om social service til længerevarende eller midlertidigt ophold til personer, der på grund af betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne har særlige behov, og boformer for voksne, der drives efter nævnte lovs forskrifter, samt opholdssteder uden for de pågældendes bolig, hvor kommunen efter reglerne i nævnte lov giver tilbud om personlig hjælp, omsorg og pleje m.v. til personer, som på grund af midlertidig eller varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne har behov herfor. Kommunalbestyrelsen kan dog efter aftale med menighedsrådets valgbestyrelse beslutte, at brevstemmeafgivning i de boformer, der er nævnt i 1. pkt., i stedet skal ske efter reglerne i § 27 om brevstemmeafgivning i hjemmet. Kommunalbestyrelsen kan endvidere efter aftale med menighedsrådets valgbestyrelse beslutte, at der ikke skal foretages brevstemmeafgivning i forbindelse med de tilbud, der er nævnt i 1. pkt.
- 4) Almene ældreboliger, der er omfattet af lov om almene boliger samt støttede private andelsboliger m.v., og ældreboliger, der er omfattet af lov om boliger for ældre og personer med handicap. Kommunalbestyrelsen kan dog efter aftale med menighedsrådets valgbestyrelse beslutte, at brevstemmeafgivning i ældreboliger i stedet skal ske efter reglerne i § 27 om brevstemmeafgivning i hjemmet.

Stk. 3. Afstemning efter stk. 2 foranstalles af det stedlige folkeregister efter regler, der fastsættes af ministeren for ligestilling og kirke.

Stk. 4. Vælgere, der er indsat i en af Kriminalforsorgens anstalter eller arresthuse, kan afgive brevstemme efter regler, der fastsættes af ministeren for ligestilling og kirke.

Stk. 5. Vælgere, der har bopæl på afsides beliggende øer, der ikke udgør et selvstændigt afstemningsområde, kan afgive brevstemme hos en valgberettiget person, der er udpeget af menighedsrådet.

Stk. 6. Søfolk på danske skibe i udenrigsfart og personer ansat på danske havanlæg kan endvidere stemme på vedkommende skib eller havanlæg.

Stk. 7. Ministeren for ligestilling og kirke fastsætter nærmere regler for stemmeafgivningen i henhold til stk. 1-6.

§ 27. Vælgere, der opholder sig her i landet, og som på grund af sygdom eller manglende førlighed ikke vil kunne møde frem på afstemningsstedet på valgdagen, kan afgive brevstemme i hjemmet, medmindre de har mulighed for at stemme i en af de institutioner, boformer m.v., der er nævnt i § 26, stk. 2. Nærmere regler fastsættes af ministeren for ligestilling og kirke.

§ 28. Vælgere, der afgiver brevstemme efter § 26 eller § 27, kan stemme de sidste 3 uger før valgdagen, dog senest 3. sidste hverdag før valgdagen.

§ 29. Materiale til afgivelse af brevstemme tilvejebringes af Ministeriet for Ligestilling og Kirke for statens regning og udleveres af folkeregistrene.

Kapitel 7

Valgklager

§ 30. Klager over valget skal indgives skriftligt til biskoppen senest ugedagen efter valget. Biskoppens afgørelse kan, senest 1 måned efter at afgørelsen er meddelt klageren, indbringes for ministeren for ligestilling og kirke af valgbestyrelsen og klageren.

§ 31. Hvis valget erklæres ugyldigt, skal der snarest muligt afholdes omvalg. Ved omvalg kan kun de personer, der var opført på valglisten og var valgberettigede på valgdagen, afgive stemme. Ved omvalget finder bestemmelsen i § 33 anvendelse.

Stk. 2. Forkastes et medlems valg, indtræder stedfortræderen i den pågældendes sted. Kan besættelse af pladsen ikke ske herved, eller kan mandatet ikke overføres til en kandidatliste, som den pågældende liste har anmeldt listeforbund med, skal der snarest muligt afholdes udfyldningsvalg.

Kapitel 8

Forskellige bestemmelser

§ 32. Valgbestyrelsen skal foranledige, at reglerne for opstilling og indgivelse af kandidatliste bekendtgøres ved alle regelmæssige gudstjenester i menighedsråds kredsen de to første søndage i september samt i de stedlige dagblade eller lokalaviser.

§ 33. Ved ekstraordinære valg til menighedsråd fastsætter biskoppen tidspunktet for valgets foretagelse og bekendtgørelse samt frister for indgivelse af klager og indberetning om valget.

§ 34. Kommunalbestyrelsen skal på begæring af valgbestyrelsen bistå denne i forbindelse med valget.

Kapitel 9

Ikrafttrædelsesbestemmelser

§ 35. Loven finder første gang anvendelse ved de ordinære valg til menighedsråd i november 1984.

§ 36. I lov om menighedsråd, jf. lovbekendtgørelse nr. 136 af 15. april 1980, ophæves med virkning fra det tidspunkt, der er nævnt i § 35, følgende bestemmelser: § 3, § 4, stk. 1-3, stk. 4, 1. pkt., stk. 5-6, stk. 7, 1., 2. og 4. pkt., og stk. 8, §§ 6-10, § 14, stk. 1, sidste pkt., og stk. 4, § 17 og §§ 44-48.

§ 37. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland. Loven kan ved kgl. anordning sættes i kraft på Færøerne med de afvigelser, som de særlige færøske forhold tilsiger.

Lov nr. 135 af 14. februar 2012¹⁾ indeholder følgende ikrafttrædelsesbestemmelser m.v.:

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. marts 2012.

Stk. 2. Lovens § 1, nr. 3, om valgklager har virkning fra menighedsrådsvalget i 2012.

§ 4

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Lov nr. 347 af 3. april 2013²⁾ indeholder følgende ikrafttrædelsesbestemmelser m.v.:

§ 5

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2013.

Stk. 2. Medlemmer af folkekirken, der ved lovens ikrafttræden er bosiddende i et pastorat med flere sogne, skal inden den 1. januar 2014 meddele, i hvilken menighedsråds-kreds i pastoratet de udøver valgretten til menighedsrådet. Meddelelsen skal ske skriftligt til pastoratets sognepræst.

§ 6

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Ministeriet for Ligestilling og Kirke, den 24. juni 2013

MANU SAREEN

/ Christina Hyldgaard Jacobsen

-
- ¹⁾ Ændringslovens § 1 vedrører § 12, stk. 3, 3. pkt., § 16 og § 30, 2. pkt.
²⁾ Ændringslovens § 2 vedrører § 5, stk. 6-8.